

بررسی رابطه مسئولیت پذیری اجتماعی و هوش اجتماعی با سلامت اداری کارکنان مدارس متوسطه اول شهر بروجرد

مریم معظمی گودرزی^۱

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۷/۰۱ تاریخ چاپ: ۱۴۰۳/۰۹/۰۸

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه مسئولیت پذیری اجتماعی و هوش اجتماعی با سلامت اداری کارکنان مدارس متوسطه اول شهر بروجرد انجام شد. روش تحقیق از نظر هدف کاربردی و به لحاظ ماهیت روش توصیفی همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش کلیه کارکنان شاغل در مدارس (متوسطه اول: پایه هشتم) شهر بروجرد فعالیت دارند با تعداد ۳۴۰ نفر بود که بر اساس فرمول کوکران در بین از بین کارکنان شاغل در مدارس (متوسطه اول: پایه هشتم ۱۸۱ نفر انتخاب شدند. در تحقیق حاضر برای جمع آوری اطلاعات از دو روش کتابخانه ای و میدانی استفاده شده است. ابزار اندازه گیری داده ها پرسشنامه بود که از پرسشنامه های استاندارد و مسئولیت پذیری؛ کارول (۱۹۹۱)، هوش اجتماعی؛ سیلورا و همکاران (۲۰۰۱) و سلامت اداری؛ هوی و فیلدمن (۱۹۹۶) استفاده شد و روایی آن توسط صاحب نظران تایید شد و پایایی آن به وسیله ضریب آلفای کرونباخ بالای ۰/۷ بررسی و تایید قرار گرفته است. نتایج حاکی از آن است که بین مسئولیت پذیری اجتماعی و هوش اجتماعی با سلامت اداری کارکنان مدارس متوسطه اول شهر بروجرد رابطه وجود دارد. بر اساس یافته ها می توان نتیجه گیری کرد که داشتن مسئولیت پذیری اجتماعی و هوش اجتماعی می تواند بر سلامت اداری اثر گذار می باشد.

واژگان کلیدی

مسئولیت پذیری اجتماعی، هوش اجتماعی، سلامت اداری، مدارس متوسطه اول شهر بروجرد

۱- کارشناس ارشد مدیریت علوم تربیتی (مدیریت آموزشی).

مقدمه

مسئولیت اجتماعی سازمان شامل موضوعاتی مرتبط با رفتار سازمان در محیط اجتماعی بوده و فراتر از قلمروهای صرفاً اقتصادی است. سازمان‌ها در فعالیت‌های روزانه خود با چالش‌های اجتماعی، اقتصادی، قانونی، اخلاقی و بشردوستانه روبرو می‌شوند که رفتار آن‌ها را تحت تأثیر قرار می‌دهد (شعبانی، ۱۳۹۷: ۴۷). هوش اجتماعی به‌عنوان یکی از مهم‌ترین مباحث علوم اجتماعی و علوم انسانی از جمله در حوزه مدیریتی، سازمانی و آموزشی مورد توجه قرار گرفته و همواره کاربردها و توانایی‌های آن در مقایسه با دیگر هوش‌ها مورد توجه بوده است. سازمان‌ها و پژوهشگران نیاز به هوش اجتماعی را درک کرده‌اند و معتقدند سازمان‌هایی موفق‌ترند که هوش اجتماعی کارکنان آن در سطح سازمان و جامعه بالا باشد (ربیعی و همکاران، ۱۳۹۹: ۲۸) در واقع، افراد در موقعیت‌های اجتماعی به سبب تفاوت‌های فردی، یکسان عمل نمی‌کنند که این تفاوت‌های فردی در ادبیات روان‌شناسی، به هوش اجتماعی اشاره دارد. افزون بر آن، سازمان‌ها نیز برای موفقیت و کامیابی به آمیزه‌ای از مهارت‌های فنی، توانایی‌های شناختی و ویژگی‌های شخصیتی نیروی انسانی خود نیاز دارند و مسائلی همچون: درک دیگران، جهت‌گیری‌های مشتری‌مدار و رشد فردی را در اولویت قرار می‌دهند و از همان ابتدا در گزینش کارکنان و آموزش آنها بر مهارت‌های فنی و ویژگی‌های شخصیتی تأکید دارند. پژوهش‌های گوناگون مدعی شده‌اند که هوش هیجانی و هوش اجتماعی در عملکرد و بهره‌وری نقش دارند و بر تمام وجوه مدیریت تأثیر گذارند. این موضوع در میان کارکنانی که در طول خدمت خود با مراجعان بسیاری در تعامل هستند و با واکنش‌ها و رفتارهای هیجانی مختلفی روبه‌رو می‌شوند، بسیار دارای اهمیت است و می‌تواند موجب افزایش بهره‌وری در سازمان گردد (فریدی، ۱۳۹۱). برخی از نظریه‌پردازان نیز اعتقاد دارند هوش اجتماعی زیرمجموعه‌ای از هوش هیجانی است، زیرا هوش هیجانی به دو دسته تقسیم می‌شود: الف) هوش هیجانی فردی که به آگاهی داشتن از احساسات شخصی خود و توانایی متمایز کردن آنها برای هدایت رفتار خویش اشاره دارد. ب) هوش هیجانی اجتماعی (بین فردی) که به-معنای توانایی درک و سپس ارائه پاسخ مناسب به روحیات، خلق‌وخو و خواسته‌های دیگران است. به عبارت دیگر، هوش هیجانی اجتماعی، مبین ویژگی‌هایی است که بر اساس آنها فرد روابط بین خود و دیگران را مدیریت می‌کند یعنی همان جنبه اجتماعی هوش هیجانی. (استرت، ۱۳۹۱)

از نظر مایلز سلامت اداری عبارت است از دوام و بقای سازمان در محیط خود و سازگاری با آن و ارتقا و گسترش توانایی خود برای سازگاری بیشتر. سلامت سازمانی، توسط توانایی سازمان در به تحقق رساندن مأموریت خود است. به بیان دقیق‌تر بر حسب برنامه‌هایی برای رشد و پیشرفت بیننده از طریق ساختار سالم اجرایی در سطح مالی، تعریف می‌شود (الوانی و کیانی، ۱۳۹۴).

تأثیر مسئولیت‌پذیری اجتماعی و هوش اجتماعی بر سلامت اداری را می‌توان به منشاء و خاستگاه آن‌ها یعنی ذهن مرتبط دانست. علت آن را می‌توان به همان ذهنی بودن و درک کامل مسئولیت‌ها، وظایف کارکنان مدارس متوسطه

اول شهر بروجرد و فعالیت های آن دانست. هوش اجتماعی بستر رشد و پیدایی سلامت اداری است. هوش اجتماعی پیدایی و تولید یک اندیشه و فکرنو در جهت پردازش اطلاعات اجتماعی، مهارت های اجتماعی و آگاهی های اجتماعی است و در حالی که مسئولیت پذیری اجتماعی عملی ساختن و پردازش آن اندیشه، فکر، مهارت و آگاهی اجتماعی است. پس هوش اجتماعی بیشتر جنبه ذهنی و مرتبط با افکار، مهارت و آگاهی های اجتماعی افراد می باشد. هوش اجتماعی در واقع شناخت از کارکرد کنونی دنیای اجتماعی و افراد با هوش اجتماعی بالا می باشد که می دانند در موقعیت های اجتماعی مختلف چه رفتاری داشته باشند. بنابراین در دنیای امروزی افرادی موفق هستند که دارای بهره هوشی بالایی باشند تا بتوانند فرصت های پیش روی سازمان را کشف کنند. و مسئولیت پذیر بودن افراد جامعه یکی از ویژگی های مثبت آن جامعه محسوب می شود. کسی که هوش اجتماعی بالایی دارد، مسئولیت اعمال و پیامدهای آن اعمال، همچنین اشتباهات و شکست های خود را نیز می پذیرد.

فرضیه های پژوهش

مسئولیت پذیری اجتماعی با سلامت اداری کارکنان مدارس متوسطه اول شهر بروجرد رابطه دارد

هوش اجتماعی با سلامت اداری کارکنان مدارس متوسطه اول شهر بروجرد رابطه دارد

تعاریف مفهومی متغیرهای تحقیق

○ مسئولیت پذیری اجتماعی^۱

کمیسیون اروپا مسئولیت اجتماعی سازمان را به عنوان مفهومی تعریف می کند که به موجب آن سازمان ها ملاحظات اجتماعی و محیطی را در تعاملات و عملیات تجاری خود در ارتباط با ذینفعان خود، به صورت داوطلبانه رعایت می کنند (لای و همکاران^۲، ۲۰۱۵). مسئولیت پذیری، سازمان ها صرفاً شامل مسائل تجاری، کسب و کار و ابعاد اقتصادی نمی شود، بلکه امور اجتماعی و زیست محیطی را، به قصد به حداقل رساندن یا حذف هرگونه آثار مضر بر جامعه و به حداکثر رساندن سودرسانی به مردم و گروه های مختلف و در نهایت، کل جامعه را نیز در برمی گیرد (کاستاو منیچینی^۳، ۲۰۱۳).

○ هوش اجتماعی^۴

هوش اجتماعی توانایی افراد برای ارتباط با دیگران، درک آنها و تعامل موثر با آنها می باشد که شامل شناخت احساسات دیگران، گوش دادن، توجه به وضعیت عاطفی و کمک به آنها در مدیریت احساساتشان است (بهشتی فر، ۲۰۱۲) تونی بوزان هم هوش اجتماعی را "بخشی از طیف وسیع مهارت های اجتماعی" می داند. از نظر تونی بوزان هوش اجتماعی "صرفاً میزان سازگاری و ارتباط با اطرافیان" است. هوش اجتماعی در رفتار اجتماعی فرد ظاهر می

¹ Social responsibility

² Lai et al

³ Costa & Menichini

⁴ Social intelligence

گردد؛ بنابراین طرز ارتباط فرد با دیگران و ایجاد روابط رضایت آمیز با ایشان که نتیجه فعالیت هوش اجتماعی است، در سازگاری این جنبه از هوش تأثیر دارد (حاجی کریمی و همکاران، ۱۳۹۱: ۲۳۰)

○ سلامت اداری^۱

از نظر مایلز سلامت اداری عبارت است از دوام و بقای سازمان در محیط خود و سازگاری با آن و ارتقا و گسترش توانایی خود برای سازگاری بیشتر. سلامت سازمانی، توسط توانایی سازمان در به تحقق رساندن مأموریت خود است. به بیان دقیق تر بر حسب برنامه‌هایی برای رشد و پیشرفت بیننده از طریق ساختار سالم اجرایی در سطح مالی، تعریف می‌شود (الوانی و کیانی، ۱۳۹۴).

تعاریف عملیاتی متغیرهای تحقیق

○ مسئولیت پذیری اجتماعی

پرسشنامه استاندارد مسئولیت پذیری اجتماعی؛ کارول^۲ (۱۹۹۱) دارای ۴ بعد مربوط به بعد "مسئولیت اقتصادی، مسئولیت قانونی، مسئولیت اخلاقی، مسئولیت بشردوستانه" مورد استفاده قرار گرفتند و سوالات پرسشنامه بر اساس طیف پنج گزینه ای لیکرت (کاملاً موافق تا کاملاً مخالف) و ۲۵ گویه طراحی شده است.

○ هوش اجتماعی

پرسشنامه استاندارد هوش اجتماعی؛ سیلورا و همکاران^۳ (۲۰۰۱) دارای ۳ بعد مربوط به بعد "پردازش اطلاعات، مهارت اجتماعی، آگاهی اجتماعی" مورد استفاده قرار گرفتند و سوالات پرسشنامه بر اساس طیف پنج گزینه ای لیکرت (کاملاً موافق تا کاملاً مخالف) و ۲۱ گویه طراحی شده است.

○ سلامت اداری

پرسشنامه استاندارد سلامت اداری؛ هوی و فیلدمن^۴ (۱۹۹۶) دارای سه سطح و ۷ بعد مربوط به بعد "یگانگی نهادی، نفوذ مدیر، ملاحظه گری، ساخت دهی، پشتیبانی منابع، روحیه، تاکید علمی" مورد استفاده قرار گرفتند و سوالات پرسشنامه بر اساس طیف پنج گزینه ای لیکرت (کاملاً موافق تا کاملاً مخالف) و ۴۴ گویه طراحی شده است.

قلمرو تحقیق

قلمرو تحقیق به سه بخش تقسیم می‌گردد.

۱. **قلمرو مکانی:** این تحقیق در مدارس متوسطه اول شهر بروجرد انجام شده است.

۲. **قلمرو زمانی:** پژوهش حاضر در سه ماه دوم سال ۱۴۰۰ اجرا شده است و در سه ماه اول فرودین، اردیبهشت

و خرداد ماه سال ۱۴۰۱ به توزیع پرسش نامه و تحلیل داده ها پرداخته شد.

¹ Office Health

² Carol

³ Silura et al

⁴ Hoy & Fildman

۳. **قلمرو و موضوعی:** قلمرو موضوعی این پژوهش بررسی رابطه مسئولیت پذیری اجتماعی و هوش اجتماعی با سلامت اداری کارکنان مدارس متوسطه اول شهر بروجرد می باشد.

پیشینه ی تجربی پژوهش

ربیعی و همکاران سال (۱۳۹۹)، در پژوهشی تحت عنوان "تدوین مدل ارتباطی هوش اجتماعی و مسئولیت پذیری اجتماعی (مورد مطالعه: دانشجویان ورزشکار دانشگاه علوم انتظامی امین) با هدف بررسی تدوین مدل ارتباطی هوش اجتماعی و مسئولیت پذیری اجتماعی دانشجویان ورزشکار دانشگاه علوم انتظامی امین پرداختند. نتایج حاصل از یافته های تحقیق نشان می دهد: که هوش اجتماعی به عنوان مؤلفه ی مهمی از سرمایه ی انسانی بر ابعاد اخلاقی، اقتصادی و قانونی مسئولیت پذیری اجتماعی دانشجویان ناجا، بسیار اثرگذار است. بنابراین تلاش ها برای شناسایی و پرورش هوش اجتماعی دانشجویان می تواند اولین اقدام برای افزایش و بهبود مؤلفه های مسئولیت پذیری اجتماعی پلیس در جامعه و افزایش کارآیی و اثربخشی نیروی انتظامی در کشور شود. محمودی و جهانی سال (۱۳۹۹) در تحقیقی با عنوان "رابطه هوش اجتماعی و مسئولیت پذیری با نقش میانجی هوش اخلاقی در بین دبیران دوره راهنمایی شهر تهران" با هدف بررسی رابطه هوش اجتماعی و مسئولیت پذیری با نقش میانجی هوش اخلاقی در بین دبیران دوره راهنمایی شهر تهران انجام داده اند. نتایج تحقیق نشان می دهد که هوش اخلاقی نقش میانجی در رابطه بین هوش اجتماعی و مسئولیت پذیری دانش آموزان دارد. بین هوش اجتماعی با مسئولیت پذیری در بین دانش آموزان رابطه وجود دارد. بین هوش اخلاقی با مسئولیت پذیری در بین دانش آموزان رابطه وجود دارد. بین هوش اجتماعی با مسئولیت پذیری در بین دانش آموزان رابطه وجود دارد. زرنندی و همکاران سال (۱۳۹۸) در تحقیقی تحت عنوان "بررسی نقش مولفه های مسئولیت اجتماعی بر سلامت سازمانی (مطالعه موردی کارکنان شبکه بهداشت و درمان)" با هدف بررسی یک تحقیق کاربردی و بر اساس گردآوری و تجزیه و تحلیل داده ها از نوع تحقیقات توصیفی پیمایشی می باشد. نتایج نشان داد ضریب همبستگی در مدل رگرسیونی برای متغیرها برابر و این بدین معنی است که سلامت سازمانی قادر است $R = 56\%$ از تغییرات مسئولیت اجتماعی را بیان کند. هم چنین ضریب مسیر بین سلامت سازمانی و مسئولیت اجتماعی برابر با $\beta = 0/86$ که مورد قبول است و در نهایت در سنجش مناسب بودن و برازش ابزار مورد استفاده ($Gof = 0/52$) حاصل گردید.

نوع روش تحقیق

تحقیق حاضر از نظر هدف، کاربردی و از نظر ماهیت توصیفی-همبستگی و پیمایشی است. از آنجا که نتایج تحقیق می تواند در حل مشکلات مدیریت خیرین کمک کند کاربردی و همچنین از آنجا که نتایج تحقیق به توصیف شرایط و جامعه مورد مطالعه می پردازد در دسته تحقیقات توصیفی قرار می گیرد و چون محقق مستقیماً در محیط تحقیق بصورت میدانی به جمع آوری اطلاعات می پردازد جزء تحقیقات پیمایشی محسوب می شود.

جامعه آماری، حجم نمونه و روش نمونه گیری تحقیق

در این پژوهش از دو روش نمونه گیری تصادفی طبقه ای نسبی استفاده گردید.

کلیه مدارس پسرانه و دخترانه (متوسطه اول: پایه هشتم) شهر بروجرد و پراکندگی جامعه آماری و حجم نمونه در حوزه های پنج گانه مشخص شده است:

$$n = \text{توزیع فراوانی در جامعه آماری} = N \quad ۳۴۰ \text{ حجم نمونه} = ۱۸۱$$

روش تجزیه و تحلیل داده ها

جدول ۱: تعداد و شماره سوالات هر متغیر در پرسشنامه

منبع پرسشنامه	شماره سوال	تعداد سوال	متغیر
کارول (۱۹۹۱)	۱ تا ۶	۶	مسئولیت اقتصادی
	۷ تا ۱۳	۷	مسئولیت قانونی
	۱۴ تا ۲۱	۸	مسئولیت اخلاقی
	۲۲ تا ۲۵	۴	مسئولیت بشردوستانه
سیلورا و همکاران (۲۰۰۱)	۱ تا ۷	۷	پردازش اطلاعات
	۸ تا ۱۴	۷	مهارت اجتماعی
	۱۵ تا ۲۱	۷	آگاهی اجتماعی
هوی و فیلدمن (۱۹۹۶)	۱ - ۴۷	۴۷	سلامت اداری

یافته‌های جمعیت‌شناختی

مشخصات پاسخگویان در این مطالعه با استفاده از چهار وضعیت جنسیت، سن، میزان تحصیلات مورد بررسی قرار گرفته است.

جدول ۲: توزیع پاسخگویان بر اساس جنسیت

جنسیت	فراوانی	درصد
زن	۱۰۱	۵۵/۲
مرد	۸۰	۴۴/۶
مجموع	۱۸۱	۱۰۰

جدول ۳: وضعیت جمعیت‌شناختی سن

بازه سن	فراوانی	درصد	درصد تجمعی
کمتر از ۳۰ سال	۳۵	۰/۱۹	۰/۱۹
۳۱-۴۰ سال	۷۶	۴۱/۴	۴۱/۴
۴۱-۵۰ سال	۵۶	۳۱/۶	۹۷/۲
بالای ۵۰	۱۴	۰/۰۷	۱۰۰
مجموع	۱۸۱	۱۰۰	-

جدول ۴: توزیع پاسخگویان بر اساس میزان تحصیلات

بازه تحصیلی	فراوانی	درصد	درصد تجمعی
دیپلم	—	—	—
فوق دیپلم	—	—	—
لیسانس	۸۶	۴۷/۳	۹۱/۷
فوق لیسانس و بالاتر	۹۵	۵۲/۳	۱۰۰
مجموع	۱۸۱	۱۰۰	—

جدول ۵: توزیع پاسخگویان بر اساس سابقه خدمت

سابقه خدمت	فراوانی	درصد	درصد تجمعی
۵-۱	۳۱	۱۷/۲	۱۷/۲
۱۰-۶	۶۲	۳۴/۳	۳۴/۳
۱۵-۱۱	۷۳	۴۰/۸	۸۴/۳
بالای ۱۵ سال	۱۵	۰/۰۸	۱۰۰
مجموع	۱۸۱	۱۰۰	—

بررسی فرضیه‌های پژوهش

چون متغیرهای تحقیق دارای توزیع نرمال هستند پس باید از آزمون‌های پارامتریک استفاده شود، جهت بررسی فرضیات پژوهش، چون تاثیر متغیر مستقل بر وابسته در فرضیه باید مورد بررسی قرار بگیرد، از آزمون همبستگی پیرسون و رگرسیون ساده جهت بررسی فرضیه‌های پژوهش استفاده می‌شود.

همبستگی پیرسون

نتایج آزمون همبستگی پیرسون در جدول زیر گزارش شده است.

جدول ۶: نتایج آزمون همبستگی پیرسون بین مسئولیت پذیری اجتماعی با سلامت اداری

ردیف	متغیر	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۱	سلامت اداری	۱					
۲	مسئولیت پذیری اجتماعی	۰/۳۸۰**	۱				
۳	مسئولیت اقتصادی	۰/۲۹۸**	۰/۷۳۵**	۱			
۴	مسئولیت قانونی	۰/۲۳۹**	۰/۷۵۸**	۰/۷۰۸**	۱		
۵	مسئولیت اخلاقی	۰/۴۴۴	۰/۳۱۵**	۰/۱۲۳	۰/۱۴۸	۱	
۶	مسئولیت بشردوستانه	۰/۲۰۶**	۰/۷۴۰**	۰/۴۸۶**	۰/۴۹۶**	۰/۰۶۴**	۱

نتایج جدول ۶ حاصل از آزمون همبستگی پیرسون نشان می‌دهد: که مسئولیت پذیری اجتماعی با سلامت اداری ($r=0/000$ ؛ $\text{sig}=0/380$) ارتباط مثبت و مستقیم دارد، ابعاد مسئولیت پذیری اجتماعی شامل: مسئولیت اقتصادی ($r=0/001$ ؛ $\text{sig}=0/298$)، مسئولیت قانونی ($r=0/000$ ؛ $\text{sig}=0/329$)، مسئولیت اخلاقی ($r=0/001$ ؛ $\text{sig}=0/444$)، مسئولیت بشردوستانه با سلامت اداری ($r=0/000$ ؛ $\text{sig}=0/206$) رابطه‌ی مثبت و معنی داری وجود دارد.

جدول ۷: نتایج آزمون همبستگی پیرسون بین هوش اجتماعی با سلامت اداری

	متغیر	۱	۲	۳	۴	۵
۱	سلامت اداری	۱				
۲	هوش اجتماعی	$0/537^{**}$	۱			
۳	پردازش اطلاعات	$0/473^{**}$	$0/908^{**}$	۱		
۴	مهارت‌های اجتماعی	$0/502^{**}$	$0/809^{**}$	$0/567^{**}$	۱	
۵	آگاهی اجتماعی	$0/419^{**}$	$0/870^{**}$	$0/702^{**}$	$0/600^{**}$	۱

** سطح خطای ۰/۰۱

نتایج آزمون پیرسون نشان می‌دهد که هوش اجتماعی با سلامت اداری ($r=0/537$ ؛ $\text{sig}=0/000$) رابطه‌ی مثبت و مستقیم دارد. همچنین ابعاد هوش اجتماعی شامل: پردازش اطلاعات ($r=0/473$ ؛ $\text{sig}=0/000$)، مهارت‌های اجتماعی ($r=0/502$ ؛ $\text{sig}=0/000$) و آگاهی اجتماعی ($r=0/419$ ؛ $\text{sig}=0/000$) با سلامت اداری رابطه‌ی مثبت و معنی داری وجود دارد.

بحث و نتیجه‌گیری

- فرضیه اصلی اول: مسئولیت پذیری اجتماعی با سلامت اداری کارکنان مدارس متوسطه اول

شهر بروجرد رابطه دارد

نتیجه به دست آمده با نتایج مطالعاتی این یافته با یافته‌های پژوهش زرندی و همکاران سال (۱۳۹۸)، محمد محمد کوندا و گاکسل آتامان سال (۲۰۱۸) همراستا می‌باشد.

در تبیین این یافته می‌توان گفت: گلاس (۲۰۰۹) معتقد است که بسیاری از ناهنجاری‌های موجود در رفتار انسان ناشی از مسئولیت‌گریزی آنهاست. او نیازهای روانی نظیر آزادی و داشتن استقلال را که از مؤلفه‌های سلامت سازمانی است شرط مسئولیت‌پذیری می‌داند. کوئیتز و دانیلز (۱۹۹۹) رفتار سازمانی کارکنان را که همپوشانی زیادی با سلامت سازمانی دارد، رفتار مسئولانه در محیط کار تلقی می‌کنند. آنها الگوهای رفتار فردی مانند پیوستن به سازمان و ماندن در آن، انجام وظیفه در سازمان و رفتار مبتکرانه و خودجوش برای سازمان ضروری می‌دانند نیز استدلال می‌کنند که در

مسئولیت پذیری اجتماعی نوعی کنترل درونی بر فرد حاکم گشته، که این امر برای برقراری روابط مبتنی بر همدلی، توجه به حقوق دیگران و به طور کلی نظم اجتماعی دارای اهمیت می باشد. از نظر وی همدلی و داشتن روابط سالم در سازمان با مسئولیت پذیری اجتماعی رابطه ی تنگاتنگی دارند در مجموع میتوان گفت که نظریه های مذکور و نتایج تحقیقات مهر تأییدی بر یافته های تحقیق در خصوص ارتباط میزان مسئولیت پذیری اجتماعی با سلامت سازمانی تلقی می شوند.

- **فرضیه اصلی دوم:** هوش اجتماعی با سلامت اداری کارکنان مدارس متوسطه اول شهر بروجرد رابطه دارد

نتیجه به دست آمده با نتایج مطالعاتی این یافته با یافته های پژوهش کامکارهفشجانی (۱۴۰۰)، محمودی و جهانی (۱۳۹۹)، ربیعی و همکاران (۱۳۹۹)، آزاده دل و احمدی (۱۳۹۷) همراستا می باشد. در تبیین این یافته می توان گفت: شخصیت یک فرد در زندگی، زاینده استعدادهای عاطفی نهفته است نه ضریب هوشی. آنچه که مسلماً در مورد رهبران بزرگ و موفق سازمان ها می دانیم این است که لزوماً آنها باهوش ترین فرد سازمان از لحاظ ضریب هوشی نیستند، بلکه آنها شعور عاطفی بالاتری نسبت به سایرین دارند و به همین وسیله افراد را به سمتی که در نظر دارند سوق می دهند. باید گفت رمز نفوذ آنها بر افراد همین نکته است مدیران مدارس برای انطباق با تغییرات و به منظور بقا و رشد در محیط های جدید، ویژگی های خاصی را می طلبد که عموماً مدیران برای پاسخ به آنها با مشکلات بسیاری مواجه می شوند. یکی از مهمترین خصیصه هایی که می تواند به رهبران و مدیران در پاسخ به این تغییرات کمک کند، هوش اجتماعی است و این موضوع می تواند بر سلامت اداری تاثیر گذار باشد

پیشنهادهای کاربردی

با توجه به یافته های تحقیق، پیشنهادهای کاربردی زیر ارائه می گردد:

فرضیه اول تحقیق: مسئولیت پذیری اجتماعی با سلامت اداری کارکنان مدارس متوسطه اول شهر بروجرد رابطه دارد

- با توجه به هم بستگی متغیر مسئولیت پذیری اجتماعی و سلامت اداری، تلاش برای فراهم آوردن آموزش های مناسب، تأمین منابع لازم، تسهیل ارتباطات، ایجاد محیطی صمیمی و حمایت از دبیران می تواند ضمن افزایش سطح سلامت سازمانی، باعث افزایش مسئولیت پذیری اجتماعی شود.

- دبیران باید با احتیاط و مراقبت کامل وظایف شغلی خود را انجام دهند.

فرضیه دوم تحقیق: هوش اجتماعی با سلامت اداری کارکنان مدارس متوسطه اول شهر بروجرد رابطه دارد

- سازمان استخدامی کشور در انتخاب دبیران متوسطه اول شهر بروجرد به مهارت آنان توجه داشته باشند.
- دبیران آموزش دیده و آموزش دهنده در مدارس متوسطه اول شهر بروجرد درک و برآورد کاملی از مهارت های فردی گوناگون (ذهنی، فکری و آگاهی افراد)، صلاحیت ها، شایستگی های لازم را داشته باشند

منابع

- استرت، ایملیهوش هیجانی (هوش عاطفی) از مدیریت تا رهبری. (ترجمه مونا فتحعلی و هومن اهرامی). تهران: سازمان مدیریت صنعتی ۱۳۹۱.
- الوانی، سیدمهدی؛ کیانی، سارا، مروری بر سلامت سازمانی، مفاهیم و ابعاد، اولین کنفرانس بین المللی مدیریت، اقتصاد، حسابداری و علوم تربیتی، ساری، سازمان علمی پژوهشی و مشاوره ای آینده ساز، دانشگاه پیام نور نکا، ۱۳۹۴.
- ربیعی، داود، مدبری، بهنام، محمودی، محمود، تدوین مدل ارتباطی هوش اجتماعی و مسئولیت پذیری اجتماعی (مورد مطالعه: دانشجویان ورزشکار دانشگاه علوم انتظامی امین)، نشریه علمی انتظام اجتماعی، سال دوازدهم، شماره سوم، ۱۳۹۹.
- زرنندی، سعید، معدنی، جواد، کیوترخانی، مصطفی، خدایی، یا، سروری، سعید، نقش مسئولیت اجتماعی سازمان در خط مشی ارتقای سلامت اداری در بخش دولتی، نشریه خط مشی گذاری عمومی در مدیریت (رسالت مدیریت دولتی)، دوره ۹، شماره ۲۹، صص ۳۳-۵۲، ۱۳۹۸.
- شعبانی، عباس، (۱۳۹۷)، مطالعه مسئولیت پذیری اجتماع ی و اخلاق حرفه ای در سازمان های ورزشی کشور. فصلنامه علمی -پژوهشی پژوهش اجتماعی دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن، ۱۰(۳۸)، صص ۶۶-۱۳۹۷، ۴۶.
- فریدی، محمدرضا (۱۳۹۱)، مطالعه رابطه بین هوش هیجانی و هوش اجتماعی با عملکرد کارکنان آموزشی دانشگاه شاهد، پایان نامه منتشر نشده کارشناسی ارشد، دانشگاه پیام نور، دانشکده علوم انسانی.
- محمودی، مهدی و جهانی فولادلو قویی، صابر، (۱۳۹۹)، رابطه هوش اجتماعی و مسئولیت پذیری با نقش میانجی هوش اخلاقی در بین دبیران دوره راهنمایی شهر تهران، پنجمین کنفرانس بین المللی پژوهشهای دینی و اسلامی، حقوق، علوم تربیتی و روانشناسی، تهران، ۱۳۹۹.

Carroll, A.B, The Pyramid of Corporate Social Responsibility. 1991.

Examining the relationship between social responsibility and social intelligence With the administrative health of the employees of the first secondary schools of Shahr Borujerd

Maryam Moazzami Guderzi

Abstract

The present study was conducted with the aim of investigating the relationship between social responsibility and social intelligence with the administrative health of employees of first secondary schools in Borujerd city. The research method was applied in terms of the objective and correlational in terms of the nature of the descriptive method. The statistical population of the research was all employees working in schools (first secondary: eighth grade) in Borujerd city with a number of 340 people, who were among the working employees according to Cochran's formula. 181 people were selected in schools (first secondary: eighth grade). In this research, two library and field methods were used to collect information. The data measurement tool was a questionnaire that was Standard questionnaires and accountability; Carroll (1991), Social Intelligence; Silvera and colleagues (2001) and administrative health; Hoy and Feldman (1996) was used and its validity was confirmed by experts and its reliability was checked and confirmed by Cronbach's alpha coefficient above 0.7. To analyze the data using spss software and data at the level of descriptive statistics, frequency tables and graphs based on demographic characteristics, and at the level of inferential statistics, Golmukrov Smirnov test, Pearson correlation coefficient test and simple regression test were used. The results indicate that there is a relationship between social responsibility and social intelligence with the administrative health of the employees of the first secondary schools in Borujerd city. Based on the findings, it can be concluded that having social responsibility and social intelligence can It affects administrative health.

Keywords

Social responsibility, social intelligence, administrative health, first secondary schools of Borujerd city
